

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในจังหวัดนครพนม*

PROMOTING HISTORICAL AND CULTURAL TOURISM IN NAKHON PHANOM PROVINCE

ชัคนัมพร ศิริพัฒน์

Kakanumporn Siriphat

ภักตสรณ์ วรภัทร์ธีระกุล

Paphatsorn Woraphatthirakul

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University, Thailand

E-mail: suree.chant@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม 2) ศึกษารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม และ 3) เสนอแนะแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาข้อสรุปอย่างเป็นระบบ มีเหตุผลและอ้างอิงทฤษฎี ดำเนินการจัดระเบียบข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า 1) ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยอาศัยกลไกการบูรณาการจากทุกภาคส่วนให้สอดคล้องเพื่อผลักดันไปสู่เป้าหมายทั้งด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว บุคลากรการท่องเที่ยว และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนตามแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม 2) รูปแบบความร่วมมือ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจดังนี้ 1) ด้านการฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 2) ด้านการสร้างเสริมการจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้มีความรับผิดชอบ 3) ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการสร้างเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนท้องถิ่น และ 5) การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การตลาด การสร้างสรรค์กิจกรรม และรูปแบบการท่องเที่ยว และ 3) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

* Received 1 December 2020; Revised 18 February 2021; Accepted 19 February 2021

โดยผลักดันงานประเพณีไหลเรือไฟเป็นงานระดับนานาชาติ พร้อมทั้งปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว มุ่งสู่การเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงตอนกลางต่อไป

คำสำคัญ: ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน, การส่งเสริม, การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study public and private partnership cooperation in promoting historical and cultural tourism in Nakhon Phanom Province; 2) to study pattern of public and private partnership cooperation in promoting historical and cultural tourism in Nakhon Phanom Province; and 3) to suggest guidelines for public and private partnership cooperation in promoting historical and cultural tourism in Nakhon Phanom Province. A qualitative research by collecting data through in-depth interview were used as instruments. Key informants consisted 30 people from government sector, private sector and civil society then brought leading up to the systematic, rational conclusion and reference theories to organize the data. The results showed as follow: 1) Public and private partnership used an integrated mechanism from all sectors to be consistent in order to achieve the goals of the quality of tourist destinations, tourism personnel and infrastructure for generating income and distributing income to communities according to the Nakhon Phanom Province development plan. 2) There were interesting findings of cooperation model as follows: 1) restoration and tourism development; 2) promoting tourism management to be responsible; 3) tourism promotion that was conducive to the learning process 4) promoting the participation process of people and local communities; and 5) public relations promotion, marketing, creating activities and forms of tourism. And 3) suggestions for promoting important local religious and cultural tourism by pushing the tradition of the Illuminated Boat Procession as an international event, as well as improving the standards of facilities to accommodate tourists, aiming to become a tourist center city in the Greater Mekong Subregion (GMS).

Keywords: Public and Private Partnership Cooperation, Promotion of Historical And Cultural Tourism, Nakhon Phanom Province

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยการถ่ายโอนอำนาจจากรัฐบาลส่วนกลาง เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเกิดเป็นการจัดการบริหารสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานโลกโดยการบริหารจัดการ วัฒนธรรม ประเพณี เอกลักษณ์ของชาติให้ยั่งยืนและเกิดวิวัฒนาการที่งดงาม (กรมการท่องเที่ยว, 2560) ได้กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ โดย ในปี 2560 - 2564 กำหนดเป็นปี ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) ท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro tourism) เป็นต้น จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิวธิดา ภูมิวรมนี ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดนครพนม พบว่า การบริหารจัดการพื้นที่พัฒนาเส้นทางหลัก การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว การบริการให้เพียงพอ และการส่งเสริมการตลาดทางการท่องเที่ยวส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวในศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เป็นต้น ดังนั้นการนำทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมาใช้ให้เป็นประโยชน์นับว่าเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของชุมชน และท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น (ศิวธิดา ภูมิวรมนี, 2562) และยังส่งผลไปสู่การพัฒนาประเทศ (กนกพร ฉิมพล, 2559)

จังหวัดนครพนมมีนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยและต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยว มีจำนวนทั้งหมด 358,227 คน ในปี 2556 พบว่า จังหวัดนครพนมมีนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยและต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยว มีจำนวนทั้งหมด 397,337 คน ในปี 2557 พบว่า จังหวัดนครพนมมีนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยและต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยว มีจำนวนทั้งหมด 415,255 คนและในปี 2558 พบว่า จังหวัดนครพนมมีนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยและต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวมีจำนวนทั้งหมด 447,779 คน (กรมการท่องเที่ยว, 2560) จึงมีอัตราการเติบโตในส่วนของกลุ่มที่เดินทางมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด พร้อมทั้งมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นแบบอย่างของตัวเองอยู่มากซึ่งกระจายอยู่ทั่วทั้งจังหวัด มีงานเทศกาลและงานประเพณีที่น่าสนใจ เช่น พิธีไหลเรือไฟ การฟ้อนของชนเผ่าต่าง ๆ ที่มีความสวยงามทำให้จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่ไม่น้อยหน้าจังหวัดอื่นที่จะพัฒนาและสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้รุดหน้าต่อไป สมดังคำขวัญของจังหวัดที่ว่า “พระธาตุพนมค่าล้ำ วัฒนธรรมหลากหลาย เรณูผู้ไท เรือไฟโสภา งามตาฝั่งโขง” (ประพัทธ์ชัย ไชยนอก, 2554)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญในเรื่องความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม โดยจะวิเคราะห์ศักยภาพความพร้อมและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดความ

สอดคล้องกับความเป็นอยู่ โดยไม่เป็นการทำลายประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่นดั้งเดิมสูญสลายไป ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนนำไปเป็นกรณีศึกษา เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจและเห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความเชื่อ ที่แฝงไว้ด้วยความงดงาม ทางวัฒนธรรม ศิลปะ ที่ทรงคุณค่าของเหล่าบรรพบุรุษที่สร้างไว้นำมาบริหารจัดการสู่ความยั่งยืนของจังหวัดนครพนมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ ตามขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ คือ โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ ผลงานวิจัย บทความทางวิชาการต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงข้อมูลทางวิชาการที่ได้จากการสืบค้นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อทางเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ต้องการ และจัดทำข้อมูลใหม่ให้ครอบคลุมกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. กลุ่มเป้าหมาย เพื่อเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกและสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เป็น 3 กลุ่ม มีดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้ว่าราชการหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และผู้ประสานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 12 คน กลุ่มที่ 2 หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สภาวัฒนธรรมจังหวัด บริษัทนำเที่ยวเชิงนิเวศ สถานประกอบการที่ให้บริการกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และผู้ประกอบการโรงแรมและที่พัก จำนวน 12 คน กลุ่มที่ 3 ภาคประชาชน ได้แก่ นักท่องเที่ยวและประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เกิดการท่องเที่ยวจำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบ

มี โครงสร้าง ในประเด็นที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม มีในเรื่องใดบ้าง และรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม เป็นอย่างไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะแนวทางในด้านใดบ้าง ของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิง ลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. วิเคราะห์ สรุปและนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลจากการวิจัยตามลำดับ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ จากการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งสรุป และอภิปรายผลการวิจัยและเสนอแนะข้อคิดที่เป็นประโยชน์นำไปสู่การนำเสนอผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนมพบว่า

1. ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม พบว่า แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. (2561 - 2565) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา ได้แสดงความคิดเห็นว่า จังหวัดได้กำหนดให้ประเด็นยุทธศาสตร์ “การเป็นเมืองส่งเสริมการค้าชายแดนเพื่อการค้าและการลงทุน” มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 ของการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด และประเด็นยุทธศาสตร์อันดับที่ 2 คือ “จังหวัดนครพนมเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว” โดยจังหวัดนครพนมมีศักยภาพและความพร้อมของทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว โดยมี วิสัยทัศน์ คือ เมืองน่าอยู่ ประตูละครสู่อาเซียนและจีนตอนใต้ ได้มีการกำหนดขึ้นเป็นวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจ เพื่อเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลกโดยมียุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน 8 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาการค้าและการลงทุน 2) การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง 3) การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 5) การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน 6) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 7) การปรับสมดุลและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และ 8) การรักษาความมั่นคงชายแดน (ผู้ว่าราชการหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด, 2562) พร้อมทั้ง สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แสดงความคิดเห็นว่า มีการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนการพัฒนาและส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงเครือข่าย การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทางด้านการท่องเที่ยว และการพัฒนาคุณภาพบริการด้านการ

ท่องเที่ยวการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปตามทิศทางที่สร้างสรรค์ (สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2562) โดยสอดคล้องกับ การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ได้แสดงความคิดเห็นว่ามีผลต่อสภาพเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันรวมถึงเป็นแหล่งกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาได้อย่างเป็นธรรมเพื่อคนทุกกลุ่มที่ดำรงเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมเคารพวิถีชีวิตพื้นถิ่นและพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด, 2562) โดยทางจังหวัดกำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวไว้ 2 กลยุทธ์ ดังนี้

1) การพัฒนาและฟื้นฟูองค์ความรู้ด้านศาสนา ประเพณี และศิลปวัฒนธรรม ให้เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน

2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยการยกระดับมาตรฐานและส่งเสริมรูปแบบการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สินค้าของจังหวัดเพื่อการตลาดเชิงรุกเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนมได้อย่างเป็นระบบมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว การเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว การพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยว การป้องกันและรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แสดงความคิดเห็นว่า ทำให้ศักยภาพและขีดจำกัดของแต่ละพื้นที่จัดบริการให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ มีความสะดวกและราคาที่เหมาะสมเป็นธรรม โดยรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวโดยเคารพในเอกลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นถิ่น วัฒนธรรม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนไว้ในกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยว มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงานตัวชี้วัดและโครงการเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม การอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประวัติของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนอบรมเรื่องหน้าที่ของคนในชุมชน รวมทั้งการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม พบว่าความสามารถในการควบคุม ดูแล การดำเนินงานการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน (ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2562) ประกอบด้วย การจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับ สภาวัฒนธรรมจังหวัด ได้แสดงความคิดเห็นว่า การจัดการด้านการท่องเที่ยว และการจัดการด้านการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึก โดยพิจารณาจากการดำเนินงานขององค์กรที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเสริมจิตสำนึกและการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของแหล่งประวัติศาสตร์แก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ ผู้ประกอบการ (สภาวัฒนธรรมจังหวัด,

2562) และชุมชนท้องถิ่นที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับ บริษัทนำเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แสดงความคิดเห็นว่า การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการคิด การพิจารณาตัดสินใจ การดำเนินการและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนนั้นๆ รวมทั้งการกระจายรายได้หรือผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น ทั้งการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ การตลาดทั้งในและต่างประเทศ การพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการท่องเที่ยว การกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการให้บริการที่เป็นเลิศ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมในด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมในการกำหนดตัวชี้วัดให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือยกระดับอาชีพรายได้แก่ประชาชนและกระจายผลประโยชน์สู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีต่อไป (บริษัทนำเที่ยวเชิงนิเวศ, 2562)

2. รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม พบว่า ส่งเสริมการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชนและการปรับตัวของชุมชนในเขตพื้นที่เป็นฐานในการสร้างอัตลักษณ์และภาพลักษณ์ท้องถิ่นไทย โดยมีจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น และเป็นการสร้างรายได้ให้คนในชุมชนอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับ การสัมภาษณ์ส่วนบุคคลสถานประกอบการที่ให้บริการกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ได้แสดงความคิดเห็นว่ามีสินค้าทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม และมีรายได้จากการท่องเที่ยวขยายตัวสอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยว แต่แรงตัวขึ้นในระดับที่สูงขึ้น เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวมีทั้งที่เป็นของจังหวัดนครพนม จึงมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการ พร้อมทั้งชาวจังหวัดนครพนมมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวมีแหล่งงบประมาณที่สามารถขอรับการสนับสนุนได้จากจังหวัดนครพนม ในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวควบคู่กับการพัฒนาชุมชนและการปกครองได้ (ถ่านประกอบการที่ให้บริการกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม, 2562) สอดคล้องกับ การสัมภาษณ์ส่วนบุคคลประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เกิดการท่องเที่ยว ได้แสดงความคิดเห็นว่า ฝ่ายพัฒนาชุมชนและฝ่ายปกครองเป็นผู้ดูแลงานด้านการท่องเที่ยวในระดับชุมชนจึงสามารถดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวควบคู่กับการพัฒนาชุมชนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน สร้างระบบบริหารจัดการการวิจัยการท่องเที่ยว กำหนดนโยบายในการตอบสนองความต้องการเร่งด่วนของพื้นที่และสร้างข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม ต่อไป ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จของการ

พัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม พบว่า จากประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม ที่มียุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งกลยุทธ์ประเด็นยุทธศาสตร์ต่างๆ (ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เกิดการท่องเที่ยว, 2562) จึงเห็นความสำคัญต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การสัมภาษณ์ส่วนบุคคลผู้ประกอบการโรงแรมและที่พักได้แสดงความคิดเห็นว่า มีการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยว สำรวจเส้นทางท่องเที่ยว และจัดทำแผนที่การเดินทางของจังหวัดนครพนมขึ้น เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ ความประทับใจ รวมทั้งบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วย พร้อมทั้งกลยุทธ์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม (ผู้ประกอบการโรงแรมและที่พัก, 2562) โดยการกำกับติดตาม และประเมินผล ของหน่วยงานภาครัฐด้านการท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจนและขาดความต่อเนื่องที่เพียงพอ การสัมภาษณ์ส่วนบุคคลสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แสดงความคิดเห็นว่า ทำให้ขาดข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการโดยแต่ละหน่วยงานยังขาดการบูรณาการเท่าที่ควร ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนมขาดการบูรณาการและขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกันกฎหมายในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจนบุคลากร ขาดการบูรณาการ กฎหมาย ระเบียบไม่มีความชัดเจน การต่อต้านจากกลุ่มผู้เสียผลประโยชน์บางเรื่องขาดการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอย่างจริงจังและเป็นระบบที่ต่อเนื่อง ทำให้หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น กรมการท่องเที่ยวเป็นต้น ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการท่องเที่ยว โดยการจัดให้มีระบบบริการสาธารณะ ความปลอดภัยโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการสร้างสรรค์ของที่ระลึกรองรับการท่องเที่ยว (สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2562) การสัมภาษณ์ส่วนบุคคลสภาวัฒนธรรมจังหวัด ได้แสดงความคิดเห็นว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกได้รับการพัฒนาและมีการคมนาคมหลากหลายรูปแบบ ซึ่งความพร้อมของการบริการทางแพทย์และสาธารณสุขเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นแนวทางในการดำเนินงานในภาพรวม พร้อมทั้งมีหน่วยงานหลักที่ดำเนินงานการท่องเที่ยวโดยตรง คือ สามารถดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ พร้อมทั้ง การสนับสนุนการบริหารจัดการจากหน่วยงานภายนอกทั้งการเพิ่มพูนความรู้ เทคโนโลยีและงบประมาณอย่างทั่วถึงต่อไป (สภาวัฒนธรรมจังหวัด, 2562)

3. ข้อเสนอแนะความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม พบว่า จากพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการมาเที่ยว มีทัศนคติที่ดีต่อนักท่องเที่ยว อีกทั้งกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ

ที่จัดขึ้นไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ศีลธรรม ประเพณีไทย มีการวางแผนการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ได้แสดงความคิดเห็นว่าทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย มีความพร้อมของ องค์ประกอบการท่องเที่ยวด้านสิ่งดึงดูดใจในระดับมากโดยมีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว และความหลากหลายของสินค้าและบริการทั้งด้านกิจกรรมการสักระสังค์สิทธิ์ การเยี่ยมชม โบราณสถานการท่องเที่ยว การใช้จ่ายใช้สอยและการจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ได้รับการตกแต่งอย่างสวยงามและมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีการวางแผนการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เป็นลำดับขั้นตอน ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย โดยความหลากหลายของ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ และ อธิบายมิติตรีของชาวจังหวัดนครพนมและความคุ้มค่าเงินจากการท่องเที่ยว (ผู้ประสานการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2562) ซึ่งบางครั้งยังมีปัญหาในเรื่องของการบริการในแหล่งท่องเที่ยว ยังไม่ได้มาตรฐาน และราคาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบางอย่างยังไม่มี มาตรฐาน ซึ่งต้องมีการปรับปรุงแก้ไข และคนไทยวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ จังหวัด นครพนมมีศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ ทั้งนี้ใน แต่ละองค์ประกอบจะมีหลักเกณฑ์และดัชนีชี้วัดในการพิจารณา ความมีศักยภาพ ความมีประสิทธิภาพและความมีคุณภาพเพื่อใช้ในการประเมินมาตรฐานของ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์นั้นด้วย ได้แสดงความคิดเห็นว่า ทศนคติของชุมชนที่มีต่อ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม พบว่า ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวโดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ รวมถึงป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว โดยการท่องเที่ยวมีส่วนทำให้คนในชุมชนมีรายได้จากกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ได้แสดงความคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวมีส่วนทำให้คนในชุมชนมีงานทำภายในชุมชนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการท่องเที่ยวมีส่วนทำให้เกิดธุรกิจขนาดเล็กภายในชุมชนเพิ่มมากขึ้น การส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ร่วมมือกันจัดกิจกรรมนันทนาการในเทศกาลต่าง ๆ ร่วมมือกัน จัดระเบียบการพัฒนาชุมชนและบ้านเมืองให้น่าอยู่อนุรักษ์สภาพแวดล้อมบริเวณสถานที่ ท่องเที่ยวให้สวยงามทำให้ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนได้รับความสนใจมากขึ้น และการท่องเที่ยว มีส่วนทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมภายในชุมชนเพิ่มมากขึ้น โดยการท่องเที่ยวมีส่วนทำ ให้เยาวชนในชุมชนนอกจากการศึกษาในระบบและประกอบอาชีพเร็วขึ้นโดยชุมชนและประชา สังคมยังขาดจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว พร้อมทั้งเจ้าของแหล่ง ท่องเที่ยวมีทั้งที่เป็นของกลุ่มจังหวัดอีสานตอนบน จึงมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการในการดูแล รักษาแหล่งท่องเที่ยวและการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และชุมชนและประชาสังคมยังขาดจิตสำนึกและ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งบางครั้งชุมชนและประชาสังคมยังขาดจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป อีกทั้งในเรื่องของ

กฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม ได้แสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง ขนาดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อใช้ควบคุมมาตรฐานของโรงแรม ตลอดจนใช้ส่งเสริมการประกอบธุรกิจโรงแรม การกำหนดกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานบริการการท่องเที่ยว ทั้งที่พักสถานบริการและแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ (การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด, 2562) อีกทั้งยังก่อให้เกิดความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย ได้แสดงความคิดเห็นว่า การดำเนินการขาดความต่อเนื่องเชื่อมโยง สืบเนื่องมาจากความล้าสมัยของกฎหมาย การหย่อนประสิทธิภาพในการบังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ความซ้ำซ้อนของอำนาจหน้าที่ขององค์กรรัฐในพื้นที่ถูกแทรกแซงจากการเมืองระดับท้องถิ่น เสถียรภาพของการเมืองในระดับประเทศส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยว และกฎหมายระเบียบและข้อบังคับไม่เอื้อต่อการพัฒนาซึ่งมีผลต่อสถานการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจโดยมีบทบาทด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมในการจัดระเบียบเกี่ยวกับการให้บริการให้ได้มาตรฐาน มีอำนาจทางกฎหมายเพียงบางส่วนในการดูแลการท่องเที่ยว พร้อมทั้งขาดการเฝ้าระวัง ติดตามและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องต่อไป

อภิปรายผล

ความร่วมมือภาครัฐและเอกชนตามนโยบายภาครัฐเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม โดยรัฐบาลได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ซึ่งที่ผ่านมามีการดำเนินการในหลายมาตรการ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและประชาชนผู้มีรายได้น้อยทั้งทางด้านการลดต้นทุนการผลิต การให้ความรู้ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การตลาด การช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิต และการใช้แนวคิด “ประชารัฐ” มาเป็นตัวการแก้ไขปัญหา โดยอาศัยกลไกความร่วมมือจากทุกภาคส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาประชาชน ช่วยกันแก้ปัญหา และคิดหาทางสร้างอนาคตให้ประเทศไทย ผ่านโครงสร้างการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศที่มุ่งมั่นลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาคุณภาพคน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยจังหวัดนครพนม โดยมีเป็นจังหวัดที่มีรูปแบบทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต และภูมิปัญญาต่าง ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของจังหวัดนครพนม โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยคัมพร ศิริพัฒน์ศึกษาวิจัยเรื่องการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในภาคอีสานตอนบน พบว่า การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในภาคอีสานตอนบน โดยเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีรูปแบบทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต และภูมิปัญญาต่าง ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่

สนับสนุนการท่องเที่ยว พัฒนา บุรณะ และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งแม่น้ำโขง แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ตามลำแม่น้ำโขงในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ บนความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น พัฒนา ฟื้นฟูพระธาตุสำคัญในจังหวัด พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นต้น (ศักนัมพร ศิริพัฒน์, 2561) พร้อมทั้งการศึกษาของ นิชนันท์ อ่อนรัตน์ นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวกับกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว พัฒนา บุรณะ และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งแม่น้ำโขง แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น มุ่งสู่การเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงตอนกลาง สนับสนุนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว (นิชนันท์ อ่อนรัตน์, 2561) และสอดคล้องกับการศึกษาของ จิตรา ปันรูปและคณะ ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดน่าน พบว่า ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อการทำบุญ (ร้อยละ 52.0) การพักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 26.0) ชื่นชมศิลปะโบราณสถาน (ร้อยละ 6.3) และส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวเป็นครอบครัว (ร้อยละ 43.0) ด้านความต้องการทางการตลาดของนักท่องเที่ยวที่เดินทาง มาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดน่าน (จิตรา ปันรูป และคณะ, 2561)

รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม จากแผนพัฒนาจังหวัดนครพนมได้กำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา มีวิสัยทัศน์ คือ เมืองน่าอยู่ ประดู่เศรษฐกิจสู่อาเซียน และจินตอนใต้ ได้มีการกำหนดขึ้นเป็นวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจ เพื่อเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลกโดยมียุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน 8 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาการค้าและการลงทุน 2) การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง 3) การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 5) การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างสุขอย่างยั่งยืน 6) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 7) การปรับสมดุลและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และ 8) การรักษาความมั่นคงชายแดน พร้อมทั้งการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนการพัฒนาและส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงเครือข่าย โดยสอดคล้องกับการศึกษาของความสำเร็จของการน่านนโยบายไป (Vangen, S., & Huxham, G., 2010) นอกจากนั้น (Agranoff & McGuire, 2006) การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและ

ภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม ที่ดำรงเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมเคารพวิถีชีวิตพื้นถิ่นและพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การประสานความร่วมมือในเชิงบูรณาการจัดการสาธารณะ เป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดการ (Management) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการประสานงานร่วมกันจึงเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะบทบาทโทรภาคีในด้านการรับทราบและการปรับตัวขององค์การด้านการควบคุมดูแลองค์การ ด้านมาตรฐานของกระบวนการในงาน ด้านมาตรฐานของผลการผลิต ด้านมาตรฐานทักษะของพนักงาน และด้านค่านิยม (Tompkins, J.R., 2005) ซึ่งความสำเร็จของการประสานงานขึ้นอยู่กับบทบาทและความสามารถของบุคคลในองค์การหรือหน่วยงาน โดยเฉพาะผู้บริหารที่จะต้องนำปัจจัยในการบริหารซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ และวิธีปฏิบัติงานที่มีอยู่มาใช้ในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พงษ์สรรณ์ วรภัทร์ธีระกุล ศึกษาวิจัยภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในท้องถิ่น: กรณีศึกษา เทศบาลเมืองจังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาวะผู้นำและปัจจัยการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ (พงษ์สรรณ์ วรภัทร์ธีระกุล, 2561) พร้อมทั้งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร์ และคณะ ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า แนวทางในการจัดการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรท่องเที่ยวควรออกระเบียบข้อบังคับเพื่อเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากร ท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ควรจัดระบบคมนาคมและการสัญจรให้ชัดเจน พร้อมกับทำป้ายบอกทางให้ถูกต้องและติดตั้งเป็นระยะ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรจัดให้มีการบริการที่ครอบคลุมและทั่วถึง ด้านความปลอดภัย ควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว (ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร์ และคณะ, 2559)

ข้อเสนอแนะความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม ได้มีการกำหนดขึ้นเป็นวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจเป็นเมืองแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมสมดุลและยั่งยืนการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิรศักดิ์ จิยะจันทน์ ศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวชาวจีนในย่านเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร พบว่า การพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานระดับสากล พร้อมทั้งการสนับสนุนการสื่อสารด้วยพื้นฐานซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพ การให้บริการของธุรกิจการท่องเที่ยว (จิรศักดิ์ จิยะจันทน์ , 2563) พร้อมทั้งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทิพาพร ไตรบรรณ ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาศักยภาพ

การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ทัศนศึกษา หมู่บ้านอรัญญิก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนโดยให้คนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการรับรู้การพัฒนาการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน และควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยว (ทิพาพร ไตรบรรณ, 2557) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ ตันตยกุล ศึกษาวิจัยเรื่องการนำนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมไปปฏิบัติ พบว่า ความสำเร็จด้านกายภาพ ความสำเร็จด้านเศรษฐกิจ และความสำเร็จด้านวัฒนธรรมส่งผลต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวและการสร้างรายได้จากการเป็นเมืองมรดกโลกตามเป้าหมายในระดับนานาชาติ คือการรักษาคุณค่าอันโดดเด่น และนำแนวทางดำเนินการแปลงเป็นแผนงาน/โครงการได้อย่างเป็นรูปธรรมจึงได้กำหนดหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดำเนินการต่อไป (ศิริลักษณ์ ตันตยกุล, 2557)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบประเด็นที่ 1 กลไกบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน และเพิ่มศักยภาพให้แหล่งท่องเที่ยวทุกอำเภอรวมถึงเป็นแหล่งกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาได้อย่างเป็นธรรมเพื่อคนทุกกลุ่ม ข้อค้นพบประเด็นที่ 2 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนมในด้านต่าง ๆ โดยให้สอดคล้องกับตามแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา การวิจัย การจัดอบรมเผยแพร่วิชาการ เทคโนโลยีและข่าวสารต่าง ๆ ข้อค้นพบประเด็นที่ 3 การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนมจะต้องพัฒนาศักยภาพบุคคลในชุมชนเพื่อการจัดการด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้ประชาชนสามารถจัดการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเองการเป็นระบบมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะการพัฒนาเศรษฐกิจ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว การเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุน ข้อค้นพบประเด็นที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การสร้างโครงข่ายเส้นทางคมนาคมและระบบเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค เพื่อเตรียมความพร้อมประเทศให้มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งให้อื้ออำนวยความสะดวกแก่คนทุกกลุ่ม ข้อค้นพบประเด็นที่ 5 การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวการป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้

นักท่องเที่ยว การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยวให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ จากการอนุรักษ์ พื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ด้วยความเชื่อความศรัทธาที่สืบทอดมาตั้งแต่ครั้งใน อดีต เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น ให้ผู้คนได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ ร่วมสืบสานและซึมซับรับเอาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามไว้หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวทั้ง ภาครัฐและเอกชน ได้นำองค์ความรู้ไปพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลงานประเพณีทางวัฒนธรรม อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ข้อมูลให้แก่นักท่องเที่ยวในกลุ่มทัวร์ที่เข้ามาท่องเที่ยวในเทศกาลงานประเพณีที่เกี่ยวข้อง คนในท้องถิ่นที่จัดเทศกาลงานประเพณีเกิดความภาคภูมิใจ ห่วงแหนและพร้อมที่จะช่วยกันสืบสานเทศกาลงานประเพณีอันดีงามให้คงอยู่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ฉิมพล. (2559). แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนบ้านตะคุ ตำบลตะคุ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา. วารสารธุรกิจปริทัศน์, 7(2), 151-167.
- กรมการท่องเที่ยว. (2560). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของประเทศ พ.ศ. 2560-2564 พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์พลี บริษัท.
- การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด. (9 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ชัคนันพร ศิริพัฒน์, ผู้สัมภาษณ์)
- ชัคนันพร ศิริพัฒน์. (2561). การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในภาคอีสานตอนบน. วารสารครุศาสตร์, 15(ฉบับพิเศษ), 196-213.
- จิตรา ปันรูป และคณะ. (2561). แนวทางการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดน่าน. วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 5(3), 438-457.
- จิรศักดิ์ จิยะจันทร์. (2563). กลยุทธ์ทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวชาวจีนในย่านเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 7(1), 306-320.
- สถานประกอบการที่ให้บริการกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม. (25 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ชัคนันพร ศิริพัฒน์, ผู้สัมภาษณ์)
- ทิพาพร ไตรบรรณ. (2557). แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์กรณีศึกษา หมู่บ้านอรัญญิก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร

- หาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว.
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- นิชนันท์ อ่อนรัตน์. (2561). นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัด
อุบลราชธานี. วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์, 4(2), 228-
241.
- บริษัทนำเที่ยวเชิงนิเวศ. (20 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์
และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ชัคนัมพร ศิริพัฒน์, ผู้สัมภาษณ์)
- ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เกิดการท่องเที่ยว. (21 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ชัคนัมพร ศิริพัฒน์, ผู้
สัมภาษณ์)
- ประพัทธ์ชัย ไชยนอก. (2554). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาบ้าน
ด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย. ใน ในวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ผู้ประกอบการโรงแรมและที่พัก. (25 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง
ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ชัคนัมพร ศิริพัฒน์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ประสานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (17 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง
ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ชัคนัมพร ศิริพัฒน์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ว่าราชการหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด. (3 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง
ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ชัคนัมพร ศิริพัฒน์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (9 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ชัคนัมพร ศิริพัฒน์, ผู้
สัมภาษณ์)
- พลัสสรณ์ วรภัทร์ธระกุล. (2561). ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อ
ความสำเร็จในการบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในท้องถิ่น : กรณีศึกษา เทศบาล
เมืองจังหวัดปทุมธานี. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 15(2),
491-500.
- ศรินันท์ พงษ์นรินทร์ และคณะ. (2559). แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยว
อำเภอด่านซ้าย จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 9(1), 234 - 259.
- ศิริลักษณ์ ตันตยกุล. (2557). การนำนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งมรดกโลกทาง
วัฒนธรรมไปปฏิบัติ. วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม, 4(2), 35-45.
- ศิวธิดา ภูมิวรณีย์. (2562). แนวทางการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของ
จังหวัดนครพนม. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 13(1), 184 - 200.

- สภาวัฒนธรรมจังหวัด. (20 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ฉัคนัมพร ศิริพัฒน์, ผู้สัมภาษณ์)
- สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (3 กรกฎาคม 2562). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม. (ฉัคนัมพร ศิริพัฒน์, ผู้สัมภาษณ์)
- Agranoff & McGuire. (2006). Collaborative public management : New strategies for local governments. Washington, D.C: Georgetown University Press.
- Tompkins, J.R. (2005). Organization theory and public management. New York: Clark Baxter.
- Vangen, S. & Huxham, G. (2010). Managing to collaborate. New York: Routledge.